

Zápis

z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost

ze dne 10. srpna 2011

Přítomni: dle prezenční listiny

Program:

1. Návrh na úpravu minimální mzdy od 1. ledna 2012
2. Různé

Jednání zahájil vedoucí PT RHSD Ing. Zdeněk Liška.

K bodu 1

K materiálu „Návrh na úpravu minimální mzdy od 1. ledna 2012“ předloženém MPSV Ing. Z. Liška úvodem uvedl, že v jeho obsahu není navrhována žádná částka na zvýšení minimální mzdy a je ponecháno na sociálních partnerech, aby na společném jednání objektivně zvážili všechny známé ekonomické a sociální souvislosti a dospěli ke vzájemné shodě na výši minimální mzdy od 1. 1. 2012. Ve svém vystoupení Ing. Z. Liška dále informoval o obsahu současné právní úpravy minimální mzdy (Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., v platném znění) s tím, že

- a) základní měsíční sazba minimální mzdy činí od 1. 1. 2007 (pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin) 8 000 Kč a hodinová základní sazba 48,10 Kč,
- b) nižší sazby minimální mzdy podle míry vlivů omezujících pracovní uplatnění zaměstnance, které je možno využít, činí
 - 90 % její základní sazby, jde-li o první pracovní poměr zaměstnance ve věku 18 až 21 let, a to po dobu 6 měsíců ode dne vzniku pracovního poměru,
 - 80 % její základní sazby, jde-li o mladistvého zaměstnance,
 - 75 % její základní sazby, jde-li o zaměstnance, který je poživatelem invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně,
 - 50 % její základní sazby, jde-li o zaměstnance, který je poživatelem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, nebo o mladistvého zaměstnance, který je invalidní ve třetím stupni a nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně.

Vzhledem k výše uvedenému současně Ing. Z. Liška vyzval zástupce MPSV, aby sdělili důvod předložení uvedeného materiálu s tím, že je ponecháno na sociálních partnerech, aby posoudili, zda minimální mzdu upravovat. Přítomní zástupci MPSV sdělili, že nemají informace o důvodnosti uvedeného postupu.

V následující diskusi k obsahu předloženého materiálu zástupci sociálních partnerů podrobně odůvodňovali své postoje k návrhu na úpravu minimální mzdy. Z této diskuse vyplynulo, že se sociální partneři v obecné rovině shodli na tom, že výše minimální mzdy by měla být upravena. Mezi sociálními partnery však nebylo dosaženo shody, pokud jde o částku, o kterou by měla být minimální mzda zvýšena.

Stanovisko odborů

Stanovisko ČMKOS je uvedeno v příloze tohoto zápisu. ČMKOS dále požaduje zrušení možnosti snížení minimální mzdy, neboť se jedná o zjevnou diskriminaci z důvodu věku a z důvodu zdravotního postižení. K tomuto stanovisku se připojuje též ASO, zejména pokud jde o požadavek 15% navýšení základní sazby minimální mzdy a zrušení možnosti snížení minimální mzdy, a to jak u mladistvých zaměstnanců a zaměstnanců do 21 let, tak u zaměstnanců se zdravotním postižením.

Pokud jde o možnost snížení minimální mzdy, zástupci odborů dále vyslovili podporu požadavku Národní rady osob se zdravotním postižením České republiky, aby tato možnost byla zrušena, neboť je považována za diskriminaci. Stanovisko Národní rady osob se zdravotním postižením ČR je též uvedeno v příloze tohoto zápisu.

Stanovisko zaměstnavatelů

Při posuzování návrhu na úpravu minimální mzdy zástupci zaměstnavatelů vycházeli zejména z toho, že zvýšení minimální mzdy by mělo zajistit nárůst příjmů zaměstnanců a zároveň by nemělo ohrozit zaměstnanost ani existenci a konkurenceschopnost zejména malých a středních firem, jak je v předloženém materiálu uvedeno.

Pokud jde o zvýšení minimální mzdy zaměstnavatelé považují za nezbytné brát v úvahu makroekonomické údaje svědčící pro nárůst minimální mzdy uvedené v materiálu - např. vyšší nárůst spotřebitelských cen (2,9%), zohlednění zvýšení snížené sazby DPH na 14% (288 Kč, tj. 3,6% MM), nárůst průměrných mezd (4%) a dále též to, že současná výše minimální mzdy přestává plnit sociální i motivační funkci k přijímání práce před spoléháním na sociální dávky (ISPV).

V této souvislosti zaměstnavatelé považují za nezbytné při navýšení minimální mzdy zohlednit i rozdíly ve mzdové úrovni mezi jednotlivými sektory, reagovat na očekávaný průběh oživení na straně podniků a snížení odhadu letošního růstu mezd (1,14%) a odhadů na příští rok (2,29%). Zaměstnavatelé uvedli, že vyšší nebo skokové zvýšení minimální mzdy by způsobilo problémy v systémech odměňování u sektorů a zaměstnavatelů s podprůměrnými mzdami. Neúměrné zvýšení minimální

mzdy by vedlo k deformaci tarifních stupňů v prvních tarifních třídách, případně pokud by firmy nechtěly plošně zvedat mzdové tarify v ostatních třídách, musely by přistoupit ke snižování variabilních (pobídkových) složek mzdy. Vyloučena není ani krajní varianta - rušení pracovních míst.

Při zohlednění výše uvedeného zástupci zaměstnavatelů považují za přijatelné zvýšení minimální mzdy o cca Kč 500, tj. na částku ve výši Kč 8. 500 (zástupci Asociace textilního – oděvního – kožedělného průmyslu a Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR považují za přijatelnou částku navýšení minimální mzdy maximálně o Kč 400,-). Uvedené zvýšení by částečně kompenzovalo zaměstnancům zvýšené spotřební náklady a nemělo by působit problémy v odvětvích s nižšími průměrnými mzdami a malým firmám. Uvedený přístup by zohledňoval skutečnost, že průběh ekonomického oživení zvolňuje ve druhé polovině roku 2011 své tempo a obdobný vývoj lze očekávat i v roce následujícím a to se všemi důsledky pro podnikatelský sektor.

Požadavek odborů na navýšení minimální mzdy o 15% je pro zaměstnavatele nepřijatelný. Takto razantní navýšení, které neodpovídá zvýšené produktivitě práce by pro mnohé zaměstnance mohlo být demotivující (i za nedostatečně odvedenou práci mají zaměstnanci zajištěn doplatek k minimální mzdě) a tyto neproduktivní náklady by následně zaměstnavatel byl nucen řešit snižováním počtu zaměstnanců. Nebyl by to tedy impulz ke zvýšení zaměstnanosti, ale naopak. Ve vyšší míře by se mohla vyskytovat snaha o obcházení pracovních poměrů.

Zaměstnavatelé doporučují ponechat stávající možnost využívat snížení minimální mzdy v závislosti na pracovním omezení zaměstnance. Tato právní úprava nebrání, aby minimální mzda byla poskytována v nesnížené výši, pokud zaměstnanec vykazuje srovnatelné pracovní výsledky. Naopak možnost uplatnit nižší minimální mzdu může vést k větší ochotě zaměstnavatelů poskytnout pracovní příležitost zaměstnancům v případech, kdy nejsou schopni pro nedostatek zkušeností nebo ze zdravotních důvodů podávat srovnatelný výkon s ostatními zaměstnanci. Dále lze uvést, že mnozí z těžce zdravotně postižených zaměstnanců nedosahují adekvátní produktivity práce, která by odpovídala minimální mzdě a doplatky do minimální mzdy tak představují neproduktivní náklady práce, v podstatě suplují sociální dávky a pracovní terapii.

Pokud jde o úpravu minimální mzdy, zaměstnavatelé dále navrhují, aby v rámci sociálního dialogu byly řešeny otázky odvětvově stanovené minimální mzdy. Za tím účelem navrhují připravit jednání na expertní úrovni, které by možnost této systémové změny posoudilo.

K bodu 2

Zástupce ČMKOS vznesl dotaz, jak pokračují práce na přípravě úpravy „kurzarbeitu“. Zástupce MPSV sdělil, že k této problematice byl zpracován materiál, který má být dne 11. 8. projednáván na poradě vedení MPSV.

Závěr:

Sociální partneři k materiálu „Návrh na úpravu minimální mzdy od 1. ledna 2012“ zaujali tato stanoviska:

1. Sociální partneři se shodli na zvýšení minimální mzdy.
2. Mezi sociálními partnery nedošlo ke shodě na výši minimální mzdy od 1.1. 2012
 - a) Odbory požadují navýšení minimální mzdy nejméně o 15% na částku ve výši Kč 9 200,-.
 - b) Zaměstnavatelé považují za možné zvýšení minimální mzdy maximálně o Kč 500,-, tj. na částku ve výši Kč 8 500,-.
3. Sociální partneři nezaujali shodné stanovisko k možnosti snížení minimální mzdy v případech osob se zdravotním postižením, u mladistvých zaměstnanců a zaměstnanců do 21 let.
 - a) Odbory zároveň podporují stanovisko Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, která požaduje, aby možnost snížení minimální mzdy byla zrušena.
 - b) Zaměstnavatelé požadují ponechat stávající úpravu možnosti snížení minimální mzdy.
4. Sociální partneři shodně požadují, aby byla na úrovni MPSV zahájena expertní jednání o možnosti úpravy sektorové minimální mzdy.

Přílohy dle textu

Zapsala: JUDr. Libuše Brádlarová

V Praze dne 10. srpna 2011